

Ognjen Spahić

Copiii lui Hansen

(fragment)

Pe 16 aprilie 1989 m-am trezit înaintea tuturor. Voiam să culeg câteva narcise încă neînflorite, care creșteau lângă zidul sudic al leprozeriei. Doream să se deschidă în camera mea, așa că am coborât cele două rânduri de scări de la etajul doi, cu o conservă plină ochi de apă în mână. Cu o seară înainte fusese plină de bucăți de ananas pe care eu și cu Robert le înfulecaserăm cu mare poftă. Ananasul reușea mai mereu să treacă de ochiul aprig al vameșilor și de cel înfometat al țăranilor români, astfel încât – după ce aceștia șterpeleau toate alimentele de valoare din pachetele de la Crucea Roșie – pe fundul cutiilor uriașe nu rămâneau decât conservele cu acest fruct tropical zemos. Presupun că era vorba de o superstiție legată de mâncare, de tipul „cafeaua din Republica Sud-Africană e radioactivă” sau „merele din Noua Zeelandă sunt vopsite artificial”... Era o plăcere să privești pantele înzăpezite ale munților ce se conturau la orizont și să te gândești la mâinile fetelor din Caraibe, la degetele care doar cu câteva luni înainte mângâiaseră coaja aspră a fructului cu al cărui miez ne îndulceam noi acum. În timp ce înghițeam ananasul, lingeam în gând și acele palme delicate și nu-mi e rușine să spun că, savurându-l, de multe ori aveam chiar o ușoară erecție.

Narcisele trebuiau culese înainte de răsăritul soarelui, ale cărui raze rodeau deja din curba înaltă pe care fumul o descria deasupra fabricii de îngrășăminte chimice. Așa le poți prinde încă adormite, cu petalele închise, și doar le muți în alt pat. Apa rece le ține proaspete câteva săptămâni bune și înfloresc în fiecare dimineață.

Le culegeam rupând tulpinile la un centimetru deasupra pământului. Important e să nu distrugi bulbul mare, care ascunde încă multe flori galbene, pentru anii următori. Pentru mormintele care vor adăposti oasele leproase ale prietenilor mei.

Din 1981 ne îngropau pe terenul spitalului, ca să reducă costurile transportului la crematoriul din București și să nu mai fie nevoiți să trimită urnele cu cenușă rudelor răspândite pe întregul continent. Îmi amintesc că această schimbare nu a iscat vreo nemulțumire, pentru că toți – trebuie să rostesc până la urmă cuvântul – *leproșii* își

duceau zilele aici tocmai mulțumită rudelor îngrozite de boala noastră veterotestamentară. Pentru că lepra le aducea cel mai adesea oamenilor aminte de două lucruri: 1. cadre din „Ben-Hur” al lui William Wyler – o colonie de leproși care rătăcesc prin lume, pedeșiți de Dumnezeu, condamnați la dispreț și la o moarte dureroasă în peșteri însingurate, departe de oraș; 2. teama de monștrii biologici, de intrușii secolului al douăzecilea, care, printr-o eroare fatală a naturii sau ca pedeapsă de la Dumnezeu, au reușit să pătrundă în epoca modernă.

Erau convinși că umflăturile noastre de carne palidă, excrescențele conice de pe spate, mâini și gât conțin germenii bolii, gata să evadeze în lume și să răspândească democratic cea mai veche dintre boli. Țăranii români obtuzi, cu mintea chinuită de frici iraționale și superstiții, ne considerau niște renegați stigmatizați ai neamului omenesc, diabolici în același timp, așa că nu își lăsau copiii urâți să se joace la mai puțin de câteva sute de metri de gardul leprozeriei.

Întotdeauna am avut impresia că spitalul nostru și împrejurimile lui sunt considerate mai degrabă un cimitir blestemat, prin care bântuie strigoi, decât o instituție medicală.

Presupun că la asta contribuiau și mantiile lungi de in, care protejau de soare și de înfățișarea bolnavului. Cel puțin pe cei care aveau ochi.

Fiecare lepros vrea să știe în ce fel a fost ciuntit corpul celuilalt. Asta era cea mai frecventă temă de discuție între patru, iar în unele cazuri între trei, ba chiar între doi ochi. Zonele cele mai sensibile sunt organele sexuale masculine, care, în unele stadii ale bolii, seamănă cu o rădăcină uscată de gențiană sau, mai exact, cu niște degete sfrijite și neputincioase de bătrân. Starea acestei părți a corpului dicta, tacit, și statutul pacientului în colonie.

Eu unul am avut rara șansă ca bărbăția să-mi rămână neatinsă de „minunile bacilului lui Gerhard Armauer Hansen”. Și, fiindcă și înainte de a mă îmbolnăvi mă puteam lăuda cu dimensiuni decente, povestitorului dumneavoastră, imediat după sosire, i-a fost conferită funcția de conducător, orice ar fi însemnat asta în acest loc.

traducere de Annemarie Sorescu-Marinković